

MILUTIN MILANKOVIĆ

NAJZNAČAJNIJI I NAJČUVENIJI SRPSKI NAUČNIK,
MATEMATIČAR, ASTRONOM, KLIMATOLOG, GEOFIZIČAR,
GRAĐEVINSKI INŽENJER I DOKTOR TEHNIČKIH NAUKA

Rođenje

Milanković je rođen u uglednoj srpskoj porodici u Dalju, tada selu u Austrougarskoj, 28. maja 1879. godine, kao najstarije, uz sestru bliznakinju, od sedmoro dece.

Školovanje

Osnovno obrazovanje je, zbog osetljivog zdravlja, sticao kod kuće, učeći od privatnih učitelja. Kasnije je upisao i završio školu u Osijeku, gde je potom maturirao u Realnoj gimnaziji. Želeo je da studira elektrotehniku, ali kako taj smer na Bečkom tehnološkom institutu nije postojao završio je građevinu i diplomirao 1902. godine. Na Visokoj tehničkoj školi u Beču Milanković je doktorirao u 25. godini, 1904. godine.

Karijera

Kao građevinski inženjer u Beču, gde je prvobitno radio, Milutin Milanković je bio jedan od pionira primene armiranog betona. Milanković je 1909. godine prihvatio poziv da dođe na mesto vanrednog profesora Univerziteta u Beogradu, na Katedri za primenjenu matematiku. Milankovićeva plata vanrednog profesora bila je 10 puta manja od one koju je imao kao inženjer u Beču, zbog čega je nastavio honorarno da radi na projektovanju konstrukcija mostova u Srbiji. U to vreme je započeo rad na svojoj **teoriji o osunčavanju Zemlje i drugih planeta**, poznatoj kao **Kanon osunčavanja Zemlje**.

Milutin Milanković je **tvorac najpreciznijeg kalendara do sada**. Dužina tropske godine iznosi 365 dana, 5 časova, 48 minuta i 46 sekundi, dok je Milanković postigao tačnost od 365 dana, 5 časova, 48 minuta i 48 sekundi. Na Vaseljenskom saboru u Carigradu 1923. njegov kalendar je prihvaćen, ali nikada nije u potpunosti bio primenjen.

Posle oslobađanja iz zarobljeništva, gde je bio poslat pošto su ga kao državljanina Srbije austrougarske vlasti uhapsile na putu za rodni Dalj, sa suprugom Trinkom 1914. odlazi u Budimpeštu, gde se najviše bavi svojom **teorijom klimatskih promena**, što je poznato kao **Milankovićevi ciklusi**. Milankovićevi ciklusi objašnjavaju pojavu ledenih doba tokom

geološke prošlosti Zemlje, kao i klimatske promene na Zemlji koje se mogu očekivati u budućnosti.

U Beograd se sa porodicom vratio 1919. godine, kada biva unapređen i postavljen je za redovnog profesora Beogradskog univerziteta. Godine 1924. Milanković izabran je za **potpredsednika Srpske akademije nauka** i tu funkciju je obavljao u tri mandata od 1948. do 1958. godine. Od 1948. do 1951. nalazio se na mestu **direktora Astronomske opservatorije u Beograd**, a **Član Komisije 7** za nebesku mehaniku Međunarodne astronomske unije postao je 1948. godine.

Zanimljivosti

- Milutin Milanković je dokazao da se Mars ne može naseliti, jer je svojim proračunima zaključio da su temperature tamo previše niske da bi život ljudi kakav je na Zemlji postojao.
- Milanković je dobio krater sa svojim imenom, prečnika 34 kilometara na Mesecu, zatim krater na Marsu prečnika 118 kilometara i asteroid pod nazivom 1605 Milanković.
- NASA je Milankovića uvrstila u 10 najvećih naučnika koji su se bavili proučavanjem Zemlje.
- Milanković je napisao „Kroz vasionu i vekove“, naučni roman čiji se delovi danas čitaju u školama u Srbiji.

Smrt

Milutin Milanković je preminuo u Beogradu 12. decembra 1958. godine, u 80. godini od posledica moždanog udara. Sahranjan je Dalju.

I za kraj

I pored toga što njegova prepoznatljivost i popularnost nikada nije dostigla razmere jednog Nikole Tesle ili Mihajla Pupina, koji su svoju zasluženu slavu prevenstveno stekli u svetu, Milutin Milanković, koji je svojim naučnim radom bavio u sobici u Kapetan Mišinom zdanju na Univerzitetu u Beogradu, najcitiraniji je i jedan je od najpriznatijih srpskih naučnika na svetu.